

Til:

- Justis- og beredskapsdepartementet

Oslo, 30. juni 2016
Ref.: 135/16/TBP/TSN

Forslag til endring i forskrift om salær til advokater mv.

Norsk psykologforening takker for muligheten for å gi høringsinnspill til forslag til endring i forskrift om salær som angår flere av våre medlemmer som arbeider som sakkyndige for retten.

Fra et fagpolitisk ståsted er det vanskelig å slutte seg til de foreslåtte endringer ut fra de store og komplekse utfordringer fagfeltet står overfor. Spesielt med tanke på rekruttering og kvalitet synes forslaget å bare ta hensyn til besparelser i selve oppdraget.

Det er verdt å løfte blikket og se på sakkyndiges rolle og betydning i både rettsvesen og på andre viktige områder.

Det man kan spare på kort sikt, kan raskt bli til økte utgifter på grunn av for dårlig beslutningsgrunnlag eller gjentakende omkamper. Grundige og faglig sterke sakkyndige rapporter vil ofte tillegges større vekt og er i så måte en svært viktig rettssikkerhetsgaranti.

Godtgjøring til sakkyndig:

Vi har forståelse for argumentet at man ikke skal kompensere to ganger for samme utgift slik det vises til at har vært tilfelle ved at en del av salærsatsen har vært ment å skulle dekke utgifter til kontorhold og selvpensjonering mm. Dette har vært nevnt i en merknad til bestemmelsen, men det har, så vidt vi er kjent med, vært lang og etablert praksis for flat sats uavhengig av ansettelsesforhold frem til i dag.

Redusert sats vil dermed innebære at mange sakkyndige går «ned i lønn» og det blir mindre økonomisk attraktivt å benytte fritid på en oppgave som tar tid fra f.eks. samvær med familien. Vi har allerede nå sett at flere vegrer seg mot å bruke fritid på denne type oppdrag da det heller ikke i dag vurderes som godt kompensert.

Dokumentasjon for at 1/3 av inntektene går til kontorhold og selvpensjonering vil slå skjevt ut for de som jobber mye, da disse utgiftene er relativt flate og høy aktivitet med høy inntekt vil medføre at disse utgiftene prosentvis reduseres ved høy aktivitet. Det vil dermed være vanskelig for mange å nå 1/3 grensen.

For mange innebærer sakkyndigoppdrag en aktivitet på toppen av full jobb. Alternativinntekten for disse vil være å ta på seg andre private oppdrag, overtid eller annet som vil innebære konkurransedyktig godtgjøring.

I de utredninger som er gjort med tanke på innretningen av sakkyndighetsarbeid i Norge, er det lagt stor vekt på at man ønsker at det skal være attraktivt for klinikere å påta seg oppdrag, da dette øker kvaliteten på sakkyndighetsarbeidet. Den foreslåtte endringen vil gjøre det mindre attraktivt å påta seg ekstraarbeid som sakkyndig; et arbeid som allerede er kompensert med en sats som ligger lavere enn det som kan oppnås ved overtid, eller for eksempel avtale med private tjenesteutøvere.

Regelen for fraværsgodtgjørelse:

Når det gjelder halv sats for reisevei er det vesentlig å se på hva de sakkyndige kunne brukt tiden sin på og den kompensasjon de ville få hvis de var hjemme og kunne påta seg alminnelige oppdrag. Dersom satsen reduseres med 50 %, vil lang reisevei i seg selv innebære en alternativkostnad (som ikke må ende opp med å gå i minus for den enkelte). Det er grunn til å tro at det vil slå negativt ut for oppdrag som medfører lang reisevei, og gjøre disse mindre attraktive. Forholdene ligger ikke alltid til rette for å kunne arbeide med saken underveis på reise. Oppdragene innebærer dessuten som regel arbeid med taushetsbelagte opplysninger som man etter loven har plikt til å sikre mot uvedkommende sitt innsyn. Argumentet om at sakkyndige kan jobbe med saken underveis på reise understøtter derfor ikke strenge taushetspliktregler. Dagens regel om at dersom det arbeides på reise, så er det ikke å regne som reisetid, gjør at denne endringen ikke er nødvendig.

Avslutningsvis vil vi vise til den risiko man løper for å miste gode sakkyndige som følge av at inntekten reduseres betydelig. Videre vil rekruttering av sakkyndige være vanskeligere, da mange vil vurdere de forskjellige andre faglige måtene å benytte tiden sin på, opp mot den betaling de får for denne tjenesten. Det er viktig at samfunnet signaliserer at sakkyndigarbeid er en viktig og verdsatt oppgave hvor man legger stor vekt på kvalitet slik at det blir en mer attraktiv oppgave å påta seg.

Med vennlig hilsen
Norsk Psykologforening

Tor Levin Hofgaard
President